

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ACORD Nr. 1995
din 25.08.1995

**între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Finlanda
privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor***

Publicat : 30.12.1999 în Tratatе Internationale Nr. 18 art Nr : 397 Data intrării în vigoare :
21.06.1997

** Semnat la Helsinki, la 25 august 1995.
În vigoare din 21 iunie 1997.*

Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Finlanda, denumite în continuare «Părți Contractante»,

tinzînd să creeze condiții favorabile pentru dezvoltarea investițiilor efectuate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,

recunoscînd că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor este baza care conduce la stimularea inițiativelor de afacere și la creșterea potențialului economic al ambelor Părți Contractante,

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1
Definiții

În scopul prezentului Acord:

1) termenul *investiții* înseamnă totalitatea mijloacelor constituite sau achiziționate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante (Partea-gazdă), în conformitate cu legile și reglementările celeilalte Părți Contractante, în particular, dar nu exclusiv:

a) proprietatea mobilă și imobilă și alte mijloace circulante reinvestite, precum și alte drepturi de proprietate așa ca amanetul, acumulările, ipotecile și arenda;

b) cotele-părți și creanțele companiilor și toate celelalte forme de participare în companii;

c) revendicările pecuniare sau orice alte revendicări care au valoare economică;

d) drepturile proprietății intelectuale așa ca patentul, dreptul de autor, proiectele industriale, procesele tehnice, know-how și good-will;

e) dreptul sau permisiunea conferită de lege sau contract, inclusiv concesiunile de a efectua cercetări, cultivări, extrageri și exploatări ale resurselor naturale.

2) Termenul *venituri* înseamnă sumele veniturilor căpătate în rezultatul investițiilor și, în particular, dar nu exclusiv: procentele, beneficiile, majorarea capitalului circulant, dividendele, onorariile și remunerările de autor.

3) Termenul *investitor* înseamnă:

a) persoanele fizice, care, după statutul lor, sunt cetățeni ai Părții Contractante, în conformitate cu

legislația Părții Contractante, sau

b) persoanele juridice, corporațiile, firmele sau asociațiile încorporate sau constituite în conformitate cu legislația Părții Contractante.

4) Termenul *teritoriu* înseamnă întreg teritoriul și suprafețele acvatice, inclusiv zonele maritime, asupra cărora Partea Contractantă exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturile suverane și jurisdicția proprie.

5) Oricare alterare a formei investițiilor și reinvestițiilor, nu trebuie să influențeze asupra caracterului lor.

Articolul 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va încuraja pe teritoriul său investițiile efectuate de către investitorii celeilalte Părți Contractante și va crea condiții favorabile pentru aceste investiții.

2) Investițiilor investitorilor unei Părți Contractante li se vor acorda, pe întreg parcursul prezentului Acord, un tratament just și echitabil, precum și o protecție și securitate deplină pe teritoriul Părții-gazdă. Partea-gazdă, pe teritoriul său, nici într-un fel nu va împiedica, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, gestionarea, susținerea, aplicarea, posedarea și dispunerea investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3

Tratarea investițiilor

1) Partea-gazdă, pe teritoriul său, va supune investițiile investitorului celeilalte Părți Contractante unui tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor proprii sau investițiilor unui stat terț.

2) Partea-gazdă, pe teritoriul său, va supune investitorii celeilalte Părți Contractante, în ceea ce privește gestionarea, folosirea, posedarea și deposedarea acestor investiții unui tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor săi proprii sau investitorilor unui terț stat.

Articolul 4

Compensarea pagubelor

1) Investitorului unei Părți Contractante, investițiile căruia suferă pagube în rezultatul unui război sau unui conflict armat, revoluție, stare excepțională națională, revoltă, insurecție sau încălcare de ordine publică, i se va acorda, pe teritoriul Părții-gazdă, un tratament ce prevede o restituire, indemnizație compensație sau alte măsuri nu mai puțin favorabile decât acelea, care sunt acordate de către Partea-gazdă propriilor săi investitori sau investitorilor unui stat terț.

2) Fără a aduce prejudicii paragrafului 1) al prezentului articol, investitorului unei Părți Contractante, investițiile căruia în oricare din situațiile ce se referă la acest paragraf, suferă daune pe teritoriul Părții-gazdă ca rezultat al rechizițiilor sau distrugerii prin forță sau autorizare a Părții-gazdă și daunele nu au fost cauzate în rezultatul acțiunilor de luptă, vor fi acordate de către Partea-gazdă o restituire sau recompensă promptă, adecvată și efectivă.

Articolul 5

Exproprierea

1) Investițiile investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul Părții-gazdă nu vor fi expropriate sau naționalizate, fie direct sau indirect, prin măsuri echivalente cu exproprierea sau naționalizarea (expropriere), cu excepția: pentru interes public; într-o manieră nediscriminatorie; contra plății unei compensări prompte, adecvate și efective; în concordanță cu procedura legală și cu procedurile generale de tratament.

2) Compensarea va fi egală cu valoarea de piață echivalentă investiției expropriate, imediat înainte ca acțiunea de expropriere să fie întreprinsă sau să devină cunoscută, oricare intervine mai întâi; va fi calculată și transferată în orice valută convertibilă pe baza ratei de schimb predominante pe piață la acea dată; va include rata dobânzii London Interbanc (Liber) la data exproprierii.

Articolul 6

Transferul liber

1) Partea gazdă va permite investitorilor celeilalte Părți Contractante transferul liber al investițiilor în sau de pe teritoriul său. Transferul liber, printre altele, va include capitalul inițial sau sumele încasate în rezultatul lichidării investițiilor, remunerarea, plățile contractuale, salariul sau datoriile de împrumut, royaltie, plățile pe licențe, concesiunile și remunerările personalului expatriat, plățile care se produc în rezultatul reglementării diferendelor și compensările de salariu prevăzute în Articolele 4 și 5.

2) Transferurile prevăzute în prezentul Articol se vor efectua fără reținere și în valută convertibilă.

Transferurile vor fi efectuate în numerar, inclusiv procentele pentru marketing în ratele de schimb aplicate la data transferului.

Articolul 7

Excepții

1) Prevederile prezentului Acord, în ce privește oferirea tratamentului nu mai puțin favorabil ca cel acordat investitorilor celeilalte Părți Contractante sau a unui stat terț, vor fi interpretate în așa fel, ca să nu oblige Partea gazdă să extindă asupra investitorilor celeilalte Părți Contractante beneficiul ce reiese din tratamentul în cauză, preferințele și privilegiile rezultate din:

a) orice organizație economică regională sau uniune vamală din care Partea gazdă face sau va face parte;

b) oricare acord internațional sau aranjament care se referă total sau parțial la oricare legislație locală legată total sau parțial de taxare.

2) Prevederile prezentului Acord nu vor afecta drepturile și obligațiunile Părții Contractante ce reies dintr-o Convenție multilaterală sau o înțelegere referitoare la investiții, din care Partea gazdă face sau va face parte.

Articolul 8

Diferendele între investitor și Partea gazdă

1) Diferendele între investitorul unei Părți Contractante și Partea gazdă legate de investiția unui investitor al Părții Contractante pe teritoriul Părții gazdă vor fi soluționate în mod amical.

2) Dacă diferendul nu va fi soluționat într-o perioadă de 6 luni din data când cealaltă parte la diferend a cerut rezolvarea lui în mod amical, investitorul poate prezenta cazul într-un tribunal de arbitraj «ad-hoc», și fără consimțământul celeilalte Părți a diferendului, conform regulilor arbitrale ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Dreptul Comerțului Internațional (UNCITRAL).

3) Dacă ambele Părți Contractante sunt membre ale Convenției pentru reglementarea diferendelor cu privire la investiții între State și resortisanții altor State, deschisă pentru semnare la Washington, la 18 martie 1965, investitorul va adresa cazul pentru conciliere și arbitraj Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (ICSID).

4) Hotărârea va fi definitivă și obligatorie pentru Părțile în diferend și va fi executată în concordanță cu legislația națională.

Articolul 9

Diferendele între Părțile Contractante

1) Diferendele între Părțile Contractante referitoare la aplicarea sau interpretarea prezentului Acord vor fi, în măsura posibilităților, soluționate pe cale de negocieri.

2) Dacă un asemenea diferend nu va fi soluționat în decurs de 6 luni din data notificării lui de către cealaltă Parte Contractantă, orice Parte Contractantă poate să înștiințeze cealaltă Parte Contractantă despre prezentarea diferendului unui arbitraj internațional, în conformitate cu principiile generale ale dreptului internațional.

Decizia arbitrală va fi definitivă și obligatorie pentru Părțile Contractante.

Articolul 10

Subrogarea

Dacă o Parte Contractantă sau agenția desemnată de ea va efectua plățile în favoarea investitorului cu o garanție ce exclude riscul comercial pentru investițiile pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, Partea-gazdă va recunoaște transmiterea dreptului la asignare, conform legislației, drept tranzacție legală pentru fosta Parte Contractantă a tuturor drepturilor și obligațiunilor ce rezultă din asemenea investiție și va recunoaște că fosta Parte Contractantă sau agenția desemnată de ea este împuternicită să exercite drepturile și obligațiunile în virtutea subrogării în același mod ca și originalul investitor.

Articolul 11

Aplicarea Acordului

Prezentul Acord va fi aplicat pentru toate investițiile efectuate pînă sau după intrarea lui în vigoare, însă nu va fi aplicat pentru orice diferend legat de investiții sau acțiuni intentate pentru rezolvarea acestuia înainte de intrarea Acordului în vigoare.

Articolul 12

Clauze finale

1) Prezentul Acord va intra în vigoare în cea de-a treizecea zi după ziua, în care Părțile Contractante își vor notifica reciproc îndeplinirea procedurilor interne corespunzătoare necesare intrării în vigoare a Acordului.

2) Prezentul Acord va rămîne în vigoare pentru o perioadă de 15 ani. Acesta va rămîne în vigoare încă pentru 12 luni din data, în care una din Părțile Contractante va notifica în scris cealaltă Parte

Contractantă despre decizia sa de a denunța prezentul Acord.

3) În ceea ce privește investițiile efectuate înaintea datei când notificarea denunțării prezentului Acord a devenit efectivă, prevederile articolelor 1-12 vor rămâne în vigoare încă pentru o perioadă de 15 ani din data notificării, la care se face referință în paragraful 2) al prezentului Articol.

Semnat la Helsinki, la 25 august 1995, în două exemplare originale, în limba engleză.